Lietas Nr. C12169115
Lietas arhīva Nr. C-1691-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Daugavpilī, 2015.gada 6.augustā

Daugavpils tiesas tiesnese I.Baiko
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 9.aprīlī tiesā saņemts prasītājas /pers. A/ prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka pusēm 2005.gada 20.janvārī un 2009.gada 4.augustā dzimuši divi dēli /pers. C/ un /pers. D/, kuri dzīvo ar prasītāju. Bērnu tēvs labprātīgi atteicās palīdzēt uzturēt bērnus un nemaksā līdzekļus bērnu uzturēšanai, neskatoties uz 2015.gada 1.janvārī noslēgtām vienošanām. Ņemot vērā Civillikuma 179.pantu Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja līdzekļus bērna /pers. D/ uzturēšanai 90 *euro* mēnesī, bet ne mazāk, ka 25% apmērā no Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet vecumā no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un /pers. C/ uzturēšanai 108 *euro* apmērā mēnesī, bet ne mazāk, ka 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Prasības pieteikumam pievienota 2015.gada 9.aprīļa VSAA Daugavpils reģionālās nodaļas izziņa par /pers. A/ izmaksājamām summām (lietas 11.lapa), no kuras izriet, ka /pers. A/ saņēmusī pakalpojumus no 10.2014. līdz 04.2015. pavisam kopā EUR 1517,33 (ko veido ģimenes valsts pabalsts, slimības pabalsts un valsts apgādnieka zaudējuma pensija), kā arī no 2015.gada 9.aprīļa VSAA Daugavpils reģionālās nodaļas izziņas (lietas 10.lapa) izriet, ka /pers. A/ ienākumi laika periodā no 2014.gada decembra līdz 2015.gada februārim sastāda EUR 1058,09.

2015.gada 16.aprīlī Atbildētājam tika nosūtīts prasības pieteikums, kurā minēts, ka paskaidrojumi jāiesniedz tiesā līdz 2015.gada 19.maijam.

Atbildētājs rakstiskus paskaidrojumus uz prasību nav sniedzis.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu iztiesāt lietu tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko pusēm ir paziņots 2015.gada 27.jūnijā nosūtot viņiem paziņojumu par lietas izskatīšanas datumu.

Motīvu daļa

Tiesa, iepazinusies ar maza apmēra prasībā izklāstītajiem apstākļiem, pārbaudījusi un novērtējusi iesniegtos pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem. No Civillikuma 179.panta satura izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnu ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs saistīts ar vecāku spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokli.

No lietā esošām dzimšanas apliecību LV /numurs/ un LV /numurs/ kopijām (lietas 6.,7.lapa) izriet, ka /pers. C/ dzimis /datums/un viņa vecāki ir /pers. B/ un /pers. A/ (dzimusi /uzvārds/); /pers. D/ dzimis /datums/un viņa vecāki ir /pers. B/ un /pers. A/ (dzimusi /uzvārds/).

Prasības pieteikumā norādīts, ka pušu bērni dzīvo kopā ar Prasītāju, ko Atbildētājs nav apstrīdējis, līdz ar to, arī Atbildētājam ir jārūpējas par bērnu uzturēšanu un šis pienākums negulstas tikai uz Prasītāju.

Atbildētājs tiesai nav sniedzis dokumentus, kas apliecina viņa mantisko stāvokli.

Tiesa uzskata, ka neviens nav tiesīgs atbrīvot vecākus no viņu pienākuma rūpēties par savu bērnu uzturu un ka vecākiem darbaspējas vecumā ir jāizmanto visas iespējas strādāt, lai izpildītu savu pienākumu un savu materiālo vajadzību apmierināšana ir jāsamēro ar bērna ikdienas vajadzībām.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.1. un 2.2.punktu, katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25% apmērā no MK noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet vecumā no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Turklāt, Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kas stājās spēkā ar 2014.gada 1.janvāri, 2.punktā ir noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 *euro*. Savukārt, Latvijas Republikas Ministru kabineta 2014.gada 2.decembra noteikumu Nr.734 „Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi"" 2.punktā noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2015.gada 1.janvāra ir 360 *euro*.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka minimālā uzturlīdzekļu summa, kas Atbildētājam ir jānodrošina nepilngadīga bērna uzturam līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai ar 2015.gada 1.janvāri ir EUR 90 mēnesī, bet bērnam no 7 gadu vecuma EUR 108 mēnesī.

Prasītāja ir lūgusi piedzīt minimālo, Ministru kabineta noteikto, uzturlīdzekļu apmēru. Sniegt uzturlīdzekļus šādā minimālā apmērā ir Atbildētāja beznosacījuma pienākums un nav pat apspriežams saistībā ar viņa materiālo stāvokli. Ņemot vērā to, ka Prasītāja vēlas piedzīt uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā, tiesa, vadoties pēc Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā „Par ģimenes tiesību normu piemērošanu" paustajām atziņām, uzskata, ka spriedumā nav nepieciešams norādīt un vērtēt bērna uzturam nepieciešamo ikmēneša aprēķinu, kā arī pušu mantisko stāvokli.

Bez tam, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi.

Ņemot vērā iepriekš minēto, to, ka /pers. B/ ir darba spējīga vecumā un likums nosaka atbildētājam pienākumu piedalīties bērnu uzturēšanā, tiesa uzskata par pamatotu piedzīt no /pers. B/ likumā noteikto minimālo uzturlīdzekļu summu EUR 90 apmērā dēla /pers. D/ uzturam, bet mainoties minimālai mēneša darba algai, ne mazāk kā 25% no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ik mēnesi, līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai un no 7 gadu vecuma sasniegšanas piedzīt EUR 108, bet ne mazāk kā 30% no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ik mēnesi, līdz bērna pilngadībai, bet dēla /pers. C/ uzturam likumā noteikto minimālo uzturlīdzekļu summu EUR 108 apmērā, bet mainoties minimālai mēneša darba algai, ne mazāk kā 30% no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ik mēnesi.

Uzturlīdzekļi piespriežami no brīža, kad prasība celta tiesā, t.i., no 2015.gada 9.aprīļa, piedziņu turpinot līdz katra bērna pilngadībai.

Sakarā ar to, ka Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga var mainīties un ņemot vērā to, ka uzturlīdzekļu piedziņai ir ilgstošs raksturs, tiesa uzskata, ka nepilngadīgo bērnu interesēs ir spriedumā noteikt, ka uzturlīdzekļu summa nevar būt mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru atbilstoši bērnu vecumam.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, ir pamats noteikt, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties, jo tas ir bērna interesēs.

Bez tam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Valsts nodevas apmērs ir nosakāms atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkta un 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta prasībām.

Tā kā uzturlīdzekļu kopsumma par vienu gadu uz vienu gadu ir EUR 1080 (90x12) un uz otro bērnu ir EUR 1296,00 (108x12), valsts nodeva lietā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas a)punktu par prasību, kas novērtējama līdz 2134 *euro* maksājama valsts nodeva – 15% no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*, tas ir

EUR 356,40 (1080x15%=162; 1296x15%=194,40; 194,40+162=356,40), kas piedzenama no atbildētāja valsts labā. Tāpat no Atbildētāja piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta otro daļu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 35.panta pirmās daļas 6.punktu., 42.panta pirmo daļu, 97.pantu, 193. -195.pantu, 204[1].pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ maza apmērā prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, dzimuša /datums/, uzturēšanai EUR 90 (deviņdesmit *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 25% no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, piedziņu uzsākot no 2015.gada 9.aprīļa un turpinot līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai un pēc bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas piedzīt EUR 108,00 (viens simts astoņi *euro*), apmērā ik mēnesi, bet mainoties minimālai mēneša darba algai, piedziņu veikt ne mazāk kā 30% no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, piedziņu turpinot līdz bērna pilngadībai; uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, dzimuša /datums/, uzturēšanai EUR 108,00 (viens simts astoņi *euro*), apmērā ik mēnesi, bet mainoties minimālai mēneša darba algai, piedziņu veikt ne mazāk kā 30% no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, piedziņu turpinot līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij, valsts nodevu valsts ienākumos par prasību par uzturlīdzekļu piedziņu EUR 356,40 (trīs simti piecdesmit seši *euro* un 40 centi) apmērā un ar lietas vešanu saistītos izdevumus 4,70 (četri *euro* 70 centi).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par valsts nodevas piedziņu – 10 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Spriedumu var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Daugavpils tiesā.

Tiesnese I.Baiko